

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/518/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112225992
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1112225992.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Gažovičovej a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v právnej veci navrhovateľa: Š. Š., W. C. Č.. XX, zastúpenom advokátom JUDr. Lubomírom Müllerom, so sídlom Symfonická 1496/9, Praha 5, Česká republika, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 36,07 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 03. mája 2013, č.k. 12C 151/2012-36, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplatenia 36,07 eur a odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Poukázal na to, že navrhovateľ sa domáhal uplatňovanej istiny titulom odškodnenia za nesprávny úradný postup Okresného súdu Bratislava I, ku ktorému došlo jeho nesprávnym úradným postupom, spočívajúcim v tom, že neplnil v termíne určenom nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 09.03.2010 č.k. III. ÚS 12/2010 - 20, ktorým bola Okresnému súdu Bratislava I uložená povinnosť zaplatiť sumu 1.000,- eur a náklady konania 250,29 eur, pričom nárok na odškodnenie vyčíslil ako úrok z omeškania s oneskoreným plnením povinnosti uloženej nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky za obdobie od 29.06.2010 do 13.10.2010. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 09.03.2010 č.k. III ÚS 12/2010 - 20 bolo navrhovateľovi priznané finančné zadost'učinenie za porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov v sume 1.000,- eur a trovy konania v sume 250,29 eur a uložil Okresnému súdu Bratislava I vyplatiť mu tieto sumy v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Nález nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2010 a vykonateľnosť dňa 28.06.2010. Okresný súd Bratislava I uloženu povinnosť plnil oneskorene, dňa 14.10.2010. Po právnej stránke navrhovateľom uplatňovaný nárok posúdil podľa § 3 ods. 1,2, § 9 ods. 1, § 17 zákona číslo 514/2003 Z.z. Stotožnil sa s námietkou odporcu, že navrhovateľom uplatňovaný nárok je príslušenstvom istiny priznanej mu nálezom Ústavného súdu SR, a preto odporca nie je v konaní na jeho zaplatenie pasívne legitimovaný. Nejde o nemajetkovú ujmu v zmysle zákona číslo 514/2003 Z.z., na ktorú je odporca pasívne legitimovaný. Vzhľadom na uvedené uzavrel, že tým, že Okresný súd Bratislava I nespĺnil povinnosť uloženu mu nálezom Ústavného súdu SR, vzniklo navrhovateľovi právo na uplatnenie úroku z omeškania, a preto pasívne legitimovaný na konanie o úroku z omeškania nie je odporca, ale Okresný súd Bratislava I. Z uvedených dôvodov návrh proti odporcovi zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny tak, aby bolo jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť dôvodiť tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentoval, že pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že by za štát v tomto spore mal konať Okresný súd Bratislava I, mal potom vydať príslušné uznesenie, a následne vec meritórne prejednať. Pokiaľ sa totiž jednotliví predstavitelia štátnych orgánov nemôžu medzi sebou dohodnúť, kto za nežiaducu situáciu nesie zodpovednosť, súd by mal autoritatívne určiť, kto bude za štát konať, a potom vec meritórne prejednať. Je neprijateľné, aby oprávnené nároky poškodených občanov proti štátu boli odmietané len preto, že predstavitelia štátnych orgánov zvalujú vinu jeden na druhého.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že súd prvého stupňa vo veci vykonal potrebné dokazovanie, výsledky ktorého riadne vyhodnotil a následne vo veci aj správne rozhodol a vzhľadom na to, že navrhovateľ v odvolaní neuvádza také nové skutočnosti, ktoré by mohli prívodiť zmenu odvolaním napadnutého rozsudku, navrhol tento ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach dôvodov podaného odvolania, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo, podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Vecná legitímácia vyjadruje stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu. Účastník konania, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia má aktívnu vecnú legitímáciu, účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu vecnú legitímáciu. Súd môže návrhu vyhovieť len vtedy, ak navrhovateľ žaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ak sa v konaní táto skutočnosť nepreukáže, súd návrh zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie.

Súd prvého stupňa vykonal v prejednávanej veci dokazovanie v rozsahu potrebnom na posúdenie vecnej legitímácie odporcu v konaní, na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správne právnemu záveru, že odporca tak, ako je v návrhu označený, nemá pasívnu legitímáciu, keďže nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, splnenia ktorej sa navrhovateľ domáha v konaní a svoje dôvody vedúce k zamietnutiu návrhu, aj v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. Obsah odvolania navrhovateľa nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených (§ 205 ods.2, písm.f/ O.s.p.), pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie. V konaní nevyplývali najavo ani také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (ust. § 212 ods. 3 O.s.p.).

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ domáhal; ako náhrady nemajetkovej ujmy; zaplataenia úrokov z omeškania, v súvislosti s oneskoreným zaplatením finančného zadostučinenia a nákladov trov konania Okresným súdom Bratislava I, priznaných mu na základe právoplatného a vykonateľného nálezu Ústavného súdu SR, za porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Nositeľom zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je štát, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, má spôsobilosť byť účastníkom občianskoprávných vzťahoch a má spôsobilosť byť účastníkom občianskeho súdneho konania. Štát v takomto prípade, ako zodpovedný subjekt, nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý spôsobil škodu; tým je orgán štátu. Pretože štát zodpovedá za tieto orgány, ony samotné nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu.

Z dikcie § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že nesprávnym úradným postupom je aj nečinnosť orgánu verejnej moci, porušenie jeho povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote či zbytočné prieťahy v konaní; ide o prípady, keď úkony zo strany orgánu verejnej moci nie sú vykonávané vôbec, alebo v určitej lehote či v lehote primeranej - zodpovedajúcej právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Činnosť štátneho orgánu, pri ktorej realizuje svoju právomoc vymedzenú právnymi predpismi, predpokladá aktívny postup podľa príslušných

procesných ustanovení, ktoré ho oprávňujú a súčasne zaväzujú na určité úkony v priebehu konania. Z uvedeného potom vyplýva, že za nečinnosť možno považovať pasivitu zo strany štátneho orgánu bez toho, aby existovala objektívna zákonná prekážka na to, aby vo veci konal a rozhodol.

Odvolaací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade nemožno považovať oneskorenú úhradu nálezom Ústavného súdu SR navrhovateľovi priznanej istiny a náhrady trov konania za nesprávny úradný postup orgánu štátu (Okresného súdu Bratislava I) v podobe prietahov v konaní či nečinnosti, a preto neprichádza do úvahy aplikácia zákona č. 514/2003 Z.z.

V posudzovanom prípade došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred Okresným súdom Bratislava I, ktorému bola nálezom Ústavného súdu SR uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania, a preto pokiaľ si Okresný súd Bratislava I; ktorý má samostatnú právnu subjektivitu, teda aj spôsobilosť samostatne konať pred súdom; nespĺnil svoju povinnosť uspokojiť nárok navrhovateľa priznaný mu právoplatným a vykonateľným nálezom Ústavného súdu SR, riadne a včas, dostal sa do omeškania so splnením peňažného záväzku, a preto je pasívne legitimovaným subjektom na zaplatenie úrokov z omeškania. Na uvedený záver nemá vplyv skutočnosť, že Okresný súd Bratislava I nedisponoval, ako rozpočtová organizácia, dostatkom finančných prostriedkov od Ministerstva spravodlivosti SR, cestou Krajského súdu v Bratislave.

Za daného stavu preto postupoval súd prvého stupňa správne, keď návrh navrhovateľa zamietol v dôsledku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane ním označeného odporcu.

Poučenie účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach v zmysle § 5 O.s.p. zahŕňa povinnosť súdu poučiť účastníkov konania o tom, aké práva im priznávajú a aké povinnosti im ukladajú procesnoprávne predpisy, ako je potrebné procesné úkony vykonať, prípadne ako je potrebné odstrániť vady už vykonaných procesných úkonov, aby vyvolali zamýšľané procesné účinky. Do poučovacej povinnosti súdu teda nepatrí návod, čo by účastník mal alebo mohol v danom prípade urobiť, aby dosiahol ním zamýšľaný výsledok v konaní. Pokiaľ by v rámci poučovacej povinnosti súd poučoval účastníkov o tom, kto je či nie je pasívne legitimovaný, nešlo by o poučenie o procesných právach a povinnostiach, a takéto poučenie navrhovateľa o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania na strane odporcu, presahuje zákonom stanovenú poučovaciu povinnosť súdu podľa § 5 O.s.p. a je v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania.

Navrhovateľ v podanom odvolaní nedôvodne vytyka súdu prvého stupňa, že sám súd mal určiť, kto má za odporcu konať, pretože takýmto postupom by bola porušená rovnosť účastníkov konania, nakoľko otázka vecnej legitímácie je vecou posúdenia postavenia účastníka konania podľa hmotného práva.

Z konania pred súdom prvého stupňa je zrejmé, že navrhovateľ označil v návrhu ako účastníka konania na strane odporcu štát - v zastúpení štátnym orgánom - Ministerstvom spravodlivosti SR; pričom je nepochybné, že takto označený účastník konania má právnu subjektivitu a jeho označenie v návrhu je vyčerpávajúce, teda úplné, presné, určité a zrozumiteľné tak, že ho nebolo možné zameniť s iným subjektom a v konaní tak nevznikli pochybnosti o tom, kto má podľa navrhovateľa vystupovať ako účastník konania na strane odporcu; preto takéto riadne označenie odporcu si nevyžadovalo odstránenie vady v jeho označení doplnením alebo opravou podania postupom podľa § 43 O.s.p. a skutočnosť, že takto označený odporca nemá hmotnoprávnu vecnú legitímáciu, nie je vadou návrhu v označení odporcu, ale nedostatkom vecnej legitímácie v konaní, ktorú nie je možné odstrániť postupom podľa § 43 O.s.p. v spojení s § 5 O.s.p.

Záverom odvolaací súd poznamenáva, že v sporovom konaní stíha navrhovateľa zodpovednosť za voľbu návrhu, za jej obsah a za formuláciu petitu návrhu, súd je povinný ho len poučiť v intenciách jeho procesných práv a povinností, nemôže však za navrhovateľa vykonať priamu vecnú formuláciu návrhu výroku rozsudku a vymedziť za neho relevantný skutkový dej, či poučiť ho o vhodnosti voľby toho - ktorého návrhu v konkrétnom prípade. Účastník konania je zároveň v konaní povinný nielen tvrdiť rozhodujúce skutočnosti, z ktorých odvodzuje svoj nárok, ale tieto aj preukázať, a ak sa v konaní tieto jeho tvrdenia nepreukážu, musí byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech, a teda musí znášať aj procesnú zodpovednosť za neúspech v konaní.

S ohľadom na uvedené možno spoľahlivo uzavrieť, že pokiaľ v danom prípade návrh navrhovateľa smeroval priamo proti „štátu“, bolo potrebné pre nedostatok pasívnej hmotnoprávnej legitímácie na strane odporcu návrh navrhovateľa, bez potreby jeho ďalšieho vecného prejednanja, ako nedôvodný zamietnuť. Mylne sa totiž navrhovateľ domnieva, že v danej veci mal súd autoritatívne rozhodnúť kto bude za štát konať - teda rozhodnúť, že orgánom oprávneným konať za štát, tu je „Okresný súd Bratislava I“, keďže v danej veci nie je daná hmotnoprávna legitímácia „štátu“, pretože štát tu nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, a teda nie je ani subjektom zodpovedným na zaplatenie navrhovateľom v konaní uplatňovaného nároku.

S poukazom na uvedené závery odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnutý, ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods.1 O.s.p. v spojení s § 142 ods.1 O.s.p., a úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko nepodal návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť mu trovy odvolacieho konania podľa § 151 ods. 1 vety prvej O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.